

EL TERCER ANIVERSARI DEL TEMPORAL GLÒRIA

LA DADA

3000 ha
d'arrossars van ser
inundats pel Gloria

LA DADA

11 milions
de m³ d'arena caldria
mourre al litoral

LA DADA

1,5 milions
de m³ de sediments es
necessitarien a l'any

I A MÉS...

Els terminis i el debat sobre la disponibilitat de sediments

El Pla Hidrològic de la Conca de l'Ebre ha inclòs per primera vegada partides per a estudiar la mobilització de sediments. De fet, actualment s'està executant un projecte de caracterització de fangs als embassaments. Ara bé, tothom té assumit que, pels terminis de tramitació, abans de dos anys no es podran fer ni nous moviments d'arena ni les primeres proves pilot de traspàs de sediments.

Les posicions que advoquen perquè la solució estructural als problemes del Delta arriben a través dels sediments acumulats als pantans van rebre un pols d'aigua freda durant la Comissió d'Estudi del Parlament amb la compareixença de l'expert Ramon Batalla, que va recordar, entre altres coses, que el Delta actualment està desconectat del riu per les infraestructures que hi hem creat a sobre i que, si finalment es poguessen fer baixar sediments des del pantà de Riba-roja d'Ebre, l'eina que els portaria fins a la plana deltaica per a poder frenar-ne la subsidència serien els canals de la dreta i de l'esquerra de l'Ebre, els quals reben un 15 % de l'aigua del riu. En canvi, el tronc principal del riu (el 85 %) desembocaria els sediments a fora, al mar i, per tant, no tindria cap efecte sobre la subsidència. Tenint en compte que dins l'embassament hi podria haver uns 20 milions de tones de sediments acumulats, Batalla calcula que esta quantitat suposa només dos anys de subministrament, atenent a la desconexió exposada: 1,5 milions anuals a través dels dos canals.

"Batalla va fer un exercici de realisme, com a persona que treballa directament amb la CHE [ha fet recerca per a la CHE i per a l'ACA], que fins ara havia estat reticent a la mobilització de sediments amb l'argument que és molt difícil, perquè li representa canviar els seus esquemes de gestió", valora Susanna Abella, de la PDE. **"Fer realisme mai és dolent, però com a societat hem de reclamar que baixen sediments, i la universitat [Batalla és catedràtic de Geografia Física a Lleida] ha de buscar solucions més enllà que siga més o menys complicat. Fa 70 anys, això ho feia el riu de manera natural, i s'ha de poder recuperar",** afegix.

Al seu torn, Rafa Sánchez, de la Taula de Consens, considera que abans de fer el debat **"cal saber quants sediments de qualitat tenim als pantans i si estan disponibles"**. És una qüestió més complexa, tècnicament, que les aportacions d'arena a la costa, i Sánchez demana que s'agafe **"més velocitat"** per a aclarir la viabilitat. Admet que potser seran necessaris els sediments de Mequinensa i d'altres pantans de la conca. **"Benvinguts, els sediments, però hem de saber de quants en podem disposar i quan arribarien al Delta",** tanca.

després del Gloria

IAL DE COSTAS

Taula acabaran marcant el signe final del guió. En tot cas, España matisa que les zones d'acomodació només s'aplicarien al frontal marítim de Deltebre, perquè a l'hemidelta sud ja n'hi ha de naturals, atesa l'amplària de les platges del Serrallo o dels Eucaliptus. La Taula també va exigir que la modificació dels límits del domini públic marítim terrestre quedés al marge del Pla de protecció, perquè és una qüestió administrativa.

Les sensacions entre alcaldes i regants no són dolentes. **"Volem pensar que el consens i l'acord són a prop",** sosté Rafa Sánchez. **"El Delta està en unes condicions febles, però acceptables, i s'ha recuperat de l'impacte del Gloria perquè hem tingut tres anys bons i hem guanyat temps",** afirma; i a continuació matisa: **"Això pot canviar d'un moment a l'altre perquè en 50 anys el Delta ha perdut tota la resiliència. S'està recuperant el Delta mínim, però hem d'aspirar a recuperar el Delta que necessita el territori"**. Ara bé, Sánchez demana **"paciència"**, un cop semblen encarrilats el compromís de les administracions implicades i l'exploració i aplicació de solucions.

EXPERIÈNCIA I APRENTATATGE

La Taula valora sobretot que per primera vegada es reconega la subsidència i es parle de sediments, tot i que considera que caldria ser més ambiciosos i posar-hi més recursos, i especialment que per primera vegada s'haja fet un moviment d'arena de manera proactiva i no pas a remolc dels efectes dels temporals, així com que això haja tingut una bona resposta social, gairebé sense fissures, i que esta experiència servís com a banc de proves per a traure conclusions sobre el comportament del Delta i l'eficiència d'estes mesures. **"Fins ara, la gran mobilització de sorres l'havia provocat el Gloria mateix",** recorda Sánchez.

La Taula de Consens també destaca que s'estiguen aplicant tècniques diferents segons les característiques dels punts que cal reforçar. Xavi Cur-

Consens, i hi ha gent que això no ho entén. Estem més focalitzats en els sediments perquè, si no ho defensem nosaltres, no ho defensaran els que tenen interessos concrets, però són coses complementàries. Si uns fan una tasca, nosaltres en fem una altra. Sense sediments, el Delta se'n va en orris, però sense mourre sorres, potser quan arriben els sediments ja no queda Delta", reconeix.

PROTESTA AL TRABUCADOR I CALENDARI D'ACTUACIONS La PDE ha convocat un acte per a diumenge, a la barra del Trabucador (a partir de les 12 h), per a denunciar que, tres anys després del Gloria, encara no hi ha establert un Pla concret d'actuacions amb pressupost i cronograma. Això és el que ha d'aportar el Pla estatal de protecció. España garanteix que **"incluirà un calendari concís i una eina de finançament, com al Mar Menor, i un compromís de revisió quinquennal dels objectius"**.

Esta era també una de les peticions concretes de la Taula de Con-

sens. España confirma que el Pla tindrà tres grans eixos: un transvasament periòdic i estructural d'arenas, per mitjans terrestres o marítims; la mobilització de sediments, a partir dels estudis de disponibilitat i qualitat d'estos, i les anomenades zones d'acomodació -cedir franges de fins a 500 metres al mar-, el punt més polèmic i que més oposició va aixecar a la Taula de Consens i més controvèrsia ha generat al territori.

LES CONTROVERTIDES ZONES D'ACOMODACIÓ Segons han explicat a *Radio Delta* i a *Canal Terres de l'Ebre* el portaveu i el director tècnic de la Taula, Xavi Curto i Rafa Sánchez, respectivament, l'ens ha demanat al Ministeri que modifiqui l'ordre dels factors i ajorne la possible aplicació de les zones d'acomodació -Curto opina que **"no són ben bé actuacions de protecció"**- fins que es puguin avaluar els resultats de la mobilització d'arena o de sediments. En canvi, el Ministeri és partidari d'incorporar-les ara. L'avaluació ambiental estratègica i les negociacions amb la

to explica, després de visitar les obres, que al Trabucador s'hi està articulant una duna doble, però discontinua, per a no impedir del tot que la mar pugui travessar la barra quan hi ha un temporal, o que a la Marquesa s'haja distribuït els anomenats motors de sorra: acumulacions d'arena, com a dunes perpendiculars al mar, que pugui fer el camí natural cap a la part interna de la badia en cas de temporal.

A més de l'experiència que atorgaran estes accions, i de les conclusions compartides per països com Holanda, on Sánchez recorda que porten 30 anys gestionant sorres, la Taula considera clau el resultat de les batimetries que està fent la Generalitat, tant per a conèixer la topografia del fons marí com els punts on hi ha més volum d'arena disponible.

Sánchez creu que amb els resultats d'estos estudis a la mà -abans de l'estiu hauria d'estar la informació disponible- es podrà ponderar en quina mesura és aplicable l'experiència holandesa al Delta. **"Si considerem que calen entre 9 i 11 milions de metres cúbics de sorra per a establir i recuperar el Delta, no és el mateix que en tinguem 30 de disponibles que 300, pels costos, per l'impacte i per tot plegat",** posa com a exemple el responsable tècnic del grup de pressió d'ajuntaments i regants. De moment, la Taula es vol aferrar al seu paper "institucional" i es manté al marge de les mobilitzacions de protesta, com la que ha convocat la PDE este diumenge, tot i que Sánchez aventura que la majoria de membres de la Taula seran, a títol individual, al Trabucador.